

TEMA 8

LEXISLACIÓN E REDES DE INTERCAMBIO

Propiedade intelectual: definición e tipos

DEFINICIÓN: A propiedade intelectual, segundo a definición da Organización Mundial da Propiedade Intelectual (OMPI), refírese a toda creación da mente humana, como os inventos, as obras literarias e artísticas, os símbolos, os nomes, as imaxes, os debuxos e modelos utilizados no comercio. Os dereitos de propiedade intelectual protexen os intereses dos creadores ao ofrecerlles prerrogativas en relación coas súas creacións.

Os dereitos relacionados co dereito de autor son os dereitos dos artistas, intérpretes e executantes sobre as súas interpretacións e execucións, os dereitos dos produtores de fonogramas sobre as súas gravacións e os dereitos dos organismos de radiodifusión sobre os seus programas de radio e de televisión.

Existe ademais unha corrente, especialmente a que provén do movemento de software libre, que considera que o termo propiedade intelectual é enganoso e reúne baixo un mesmo concepto diferentes réximes xurídicos non equiparables entre si, como as patentes, o dereito de autor, as marcas e as denominacións de orixe, entre outros.

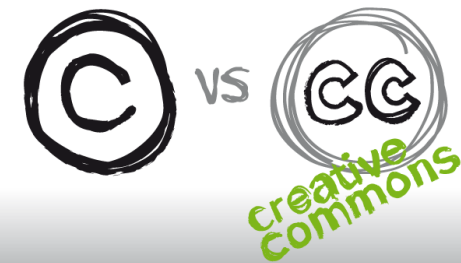
CATEGORÍAS: A propiedade intelectual inclúe dúas categorías:

- Propiedade industrial: As invencións, patentes, marcas, debuxos e modelos industriais e indicacións xeográficas de procedencia; é o dereito exclusivo que outorga o Estado para usar ou explotar en forma industrial e comercial as invencións ou innovacións de aplicación industrial ou indicacións comerciais que realizan individuos ou empresas para distinguir os seus produtos ou servizos ante a clientela no mercado.
- Dereito de autor: Que abarca as obras literarias e artísticas, tales como as novelas, os poemas e as obras de teatro, as películas, as obras musicais, as obras de arte, como os debuxos, pinturas, fotografías e esculturas, e os deseños arquitectónicos.

O titular da propiedade intelectual ten a facultade para evitar que calquera persoa teña acceso ou faga uso da súa propiedade sen o seu consentimento. Os dereitos de propiedade intelectual que outorga cada país son independentes entre si, polo que unha mesma idea, invención, obra ou carácter distintivo pode ser obxecto de protección diferente en Estados diferentes. Diferenciamos un pouco máis entre estes tipos de creacións intelectuais:

- Patentes: Unha patente é un dereito exclusivo que se concede sobre unha invención, e faculta ao seu titular a decidir se a invención pode ser utilizada por terceiros e, nese caso, de que forma. Pero a cambio, no documento de patente publicado, o titular fai pública a información técnica relativa á invención.
- Marcas: Unha marca é un signo que permite diferenciar os produtos ou servizos dunha empresa dos demais. Remóntanse aos tempos en que os artesáns poñían as súas firmas ou “marcas” nos seus produtos.
- Deseños industriais: Un deseño industrial (debuxo ou modelo industrial) constitúe o aspecto ornamental ou estético dun artigo. O deseño pode consistir en trazos tridimensionais, como a forma ou a superficie dun artigo, ou en trazos bidimensionais, como motivos, liñas ou cores.
- Indicacións xeográficas: Unha indicación xeográfica é un signo utilizado para produtos que teñen unha orixe xeográfica concreto e cuxas calidades, reputación ou características débense esencialmente ao seu lugar de orixe. Polo xeral, a indicación xeográfica consiste no nome do lugar de orixe dos produtos.
- Dereito de autor: Na terminoloxía xurídica, a expresión dereito de autor utilízase para describir os dereitos dos creadores sobre as súas obras artísticas como libros, música, pintura, escultura e películas.

Dereitos de autor I

DEFINICIÓN DE DEREITOS DE AUTOR

O dereito de autor é un conxunto de normas xurídicas e principios que afirman os dereitos morais e patrimoniais que a lei concede aos autores (os dereitos de autor), polo só feito da creación dunha obra literaria, artística, musical, científica ou didáctica, esta publicada ou inédita. A lexislación sobre dereitos de autor en Occidente iníciase en 1710 co Estatuto da Raíña Ana.

O termo “copyright”, tan utilizado internacionalmente, provén do dereito anglosaxón. Hoxe en día ambos os termos, *copyright* e dereito de autor, han ir converxendo até converterse en sinónimos.

OBRAS PROTEXIDAS

A protección do dereito de autor abarca unicamente a expresión dun contido, pero non as ideas. Para o seu nacemento non necesita de ningunha formalidade, é dicir, non require da inscrición nun rexistro ou o depósito de copias, os dereitos de autor nacen coa creación da obra nunha forma fixada. Son obxecto de protección as obras orixinais, do campo literario, artístico e científico, calquera que sexa a súa forma de expresión, soporte ou medio. Por outra banda, o título dunha obra, cando sexa orixinal, quedará protexido como parte dela. Nesta longa lista podemos incluír:

Dereitos de autor II

- Os libros, folletos, impresos, epistolarios, escritos, discursos e alocucións, conferencias, informes forenses, explicacións de cátedra e calquera outras obras da mesma natureza.
- As obras literarias como as novelas, os poemas, as representacións escénicas, as obras de referencia, os artigos xornalísticos.
- Obras dramáticas ou dramático-musicais.
- Obras coreográficas e as pantomimas.
- Composicións musicais con ou sen letra e outras gravacións sonoras.
- Obras cinematográficas e outras obras audiovisuais.
- Obras de debuxo, pintura, escultura, gravado, litografía.
- Historias gráficas ou cómics, así como os seus ensaios ou bosqueños.
- As obras fotográficas e as expresadas por procedemento análogo á fotografía.
- Gráficos, mapas e deseños relativos á xeografía, á topografía ou ás ciencias.
- Os proxectos, planos, maquetas e deseños de obras arquitectónicas e de enxeñaría.
- Os programas informáticos e as bases de datos.
- Entrevistas.
- Sitios web.
- Os anuncios, os mapas e os debuxos técnicos.

Hai varias categorías de materiais que xeralmente non están baixo a protección de dereito de autor, como por exemplo as seguintes:

- Traballos que non foron fixados nunha forma de expresión tanxible. Por exemplo: obras coreográficas, discursos improvisados ou presentacións que non foron escritas ou gravadas.
- Títulos, nomes, frases curtas e lemas, símbolos ou deseños familiares, meras variantes de decoración tipográfica, letras ou cores; meras listas de ingredientes ou contidos.
- Ideas, procedementos, métodos, sistemas, procesos, conceptos, principios, descubrimentos, aparellos, como diferenciacións dunha descrición, explicación ou ilustración.
- Obras que consisten na súa totalidade de información que é de coñecemento público e non representan un traballo que teña un autor orixinal. (Por exemplo: calendarios, táboas de peso e estatura, cintas métricas ou regras, e listas ou táboas obtidas de documentos públicos ou outras fontes de uso común).
- As leis, regulamentos e demais normas. Pódense publicar pero non dan exclusividade: outros poden tamén publicar edicións das leis. Nos casos de obras como concordancias, correlacións, comentarios e estudos comparativos das leis, si poden ser protexidas no que teñan de traballo orixinal do autor.

Dereitos de autor III

O titular dos dereitos de autor goza de dereitos exclusivos respecto de:

- Reproducir a obra en copias ou fonogramas.
- Preparar obras derivadas baseadas na obra.
- Distribuír copias ou fonogramas da obra ao público vendéndoas ou facendo outro tipo de transferencias de propiedade tales como alugar, arrendar ou prestar ditas copias.
- Mostrar a obra publicamente, no caso de obras literarias, musicais, dramáticas coreográficas, pantomimas, obras pictóricas, gráficas e esculturales, incluíndo imaxes individuais de películas ou outras producións audiovisuais.
- No caso de gravacións sonoras, interpretar a obra publicamente a través da transmisión audiodixital.

Dereitos de autor IV

TITULARES DOS DEREITOS DE AUTOR: O titular dos dereitos dunha obra é, como regra xeral, a persoa que crea o traballo, é dicir, o autor. Aínda que en principio só as persoas naturais ou físicas poden ser consideradas autores, a lei prevé certos casos nos que tamén poden beneficiarse destes dereitos as persoas xurídicas. Outro caso con certa complexidade é o das obras nas que participa máis dun autor.

A condición de autor ten un carácter irrenunciabile, non pode transmitirse *inter vivos* nin *mortis causa*, non se extingue co transcurso do tempo así como tampouco entra no dominio público nin é susceptible de prescrición. É dicir, que aínda que unha obra entre a formar parte do dominio público, o dereito moral de paternidade da mesma permanece intacto.

DEREITOS DE AUTOR E DEREITOS CONEXOS: É preciso distinguir entre os suxeitos dos dereitos de autor, e os suxeitos dos outros dereitos de propiedade intelectual (coñecidos tamén como dereitos afíns, conexos ou veciños):

Considérase suxeito dos dereitos de autor á persoa natural que crea algunha obra literaria, artística ou científica. Son obxecto de propiedade intelectual todas as creacións orixinais literarias, artísticas ou científicas expresadas por calquera medio ou soporte, tanxible ou intanxible, actualmente coñecido ou que se invente no futuro. A propiedade intelectual dunha obra literaria, artística ou científica corresponde ao autor polo só feito da súa creación.

Son suxeitos dos outros dereitos conexos:

- Artistas intérpretes ou executantes. Enténdese por tal á persoa que represente, cante, lea, recite ou interprete en calquera forma unha obra. A esta figura asimílase a de director de escena e de orquestra.
- Produtores de fonogramas. Persoa natural ou xurídica baixo cuxa iniciativa e responsabilidade realízase por primeira vez a fixación exclusivamente sonora da execución dunha obra ou doutros sons.
- Produtores de gravacións audiovisuais. Persoa natural ou xurídica que ten a iniciativa e asume a responsabilidade da gravación audiovisual.
- Entidades de radiodifusión. Persoas xurídicas baixo cuxa responsabilidade organizativa e económica difúndense emisións ou transmisións.
- Creadores de meras fotografías. Persoa que realice unha fotografía ou outra reprodución obtida por procedemento análogo a aquela, cando nin unha nin outra teñan o carácter de obras protexidas.
- Protección de determinadas producións editoriais. Fai referencia ás obras inéditas en dominio público e a determinadas obras non protexidas.

Dereitos de autor V

Fronte aos sistemas de corte anglosaxón, a lexislación española é claramente defensora dos **dereitos morais**, recoñecidos para os autores e para os artistas intérpretes ou executantes. Estes dereitos son irrenunciabes e inalienables, acompañan ao autor ou ao artista intérprete ou executante durante toda a súa vida e aos seus herdeiros ao falecemento daqueles. Entre eles destaca o dereito ao recoñecemento da condición de autor da obra ou do recoñecemento do nome do artista sobre as súas interpretacións ou execucións, e o de esixir o respecto á integridade da obra ou actuación e a non alteración das mesmas.

Os dereitos morais teñen a súa orixe nos países do sistema xurídico latino-continental, polo que gozan dunha completa protección en países como España ou Francia, mentres que nos países anglosaxóns recoñecéronse moi recentemente (por exemplo, en 1988 no Reino Unido ou Canadá) e gozan dunha protección moito menor.

Segundo a Lei da Propiedade Intelectual, corresponde ao autor:

1. Decidir se a súa obra ha de ser divulgada e en que forma.
2. Determinar se tal divulgación ha de facerse co seu nome, baixo pseudónimo ou signo, ou de forma anónima.
3. Recoñecemento da súa condición de autor da obra.
4. Respecto á integridade da obra e impedir calquera deformación, modificación, alteración ou atentado contra ela que supoña prexuízo aos seus lexítimos intereses ou menoscabo á súa reputación.
5. Modificar a obra respectando os dereitos adquiridos por terceiros e as esixencias de protección de bens de interese cultural.
6. Retirar a obra do comercio, por cambio das súas conviccións intelectuais ou morais, previa indemnización de danos e prexuízos aos titulares de dereitos de explotación. Unha vez retirada, pode revogarse ofrecendo preferentemente os dereitos de autor ao anterior titular en condicións similares ás orixinais.
7. Acceder ao exemplar único ou raro da obra, cando se ache en poder doutro, a fin de exercitar o dereito de divulgación ou calquera outro que lle corresponda. De forma que cause as mínimas incomodidades ao que posúa a obra lexítimamente, ao que se indemnizará, no seu caso, polos danos e prexuízos que se lle provoquen.

Copia privada e Duración dos dereitos de autor

COPIA PRIVADA: Existen algunhas limitacións e excepcións ao dereitos de autor. Imos analizar con certo detalle a máis amplamente usada, e sen dúbida a máis polémica pola súa importante repercusión económica para os titulares dos dereitos e para o uso das obras por parte do público, a denominada “copia privada”.

Pódese realizar unha copia privada dunha obra en calquera soporte, tanto electrónico como tradicional (CD, papel, etc.), sempre que se cumpran as seguintes condicións:

- Obras xa divulgadas e á que se accedeu legalmente
- Para o seu uso privado e sen fins de lucro
- Realizada por unha persoa física
- Sempre que non sexan bases de datos nin programas de ordenador

Todo iso sen prexuízo da compensación que xeran estas copias privadas. A súa xustificación é a idea de que as cantidades percibidas polos acredores dirixense só a substituír os ingresos deixados de percibir pola realización de copias privadas. Accesoriamente, a copia privada permite a expansión da cultura e a información fronte ao dereito de propiedade especial que constitúen os dereitos de autor.

Este dereito permite, entre outros usos, gravar obras como programas de radio ou películas emitidas con licenza por algún difusor que pague pola súa comunicación pública para gozar do seu uso máis tarde, pasar o contido de discos compactos a un reprodutor de audio portátil para escoitalo pola rúa ou facer unha copia dun DVD para velo noutro reprodutor dixital.

DURACIÓN E TRANSMISIÓN DOS DEREITOS DE AUTOR: Os dereitos patrimoniais do autor non permanecen eternamente, senón que a lei estipula o seu período de duración. O prazo xeral dos dereitos de explotación da obra comeza cando o traballo foi plasmado nun soporte tanxible, continúa durante a vida do autor e no caso da lexislación española, con carácter xeral, durante 70 anos despois do seu falecemento. Pero boa parte das obras teñen en realidade unha protección de 80 anos tras a morte do autor, dependendo da Lei de Propiedade Intelectual aplicada.

Esta é a regra xeral, pero tamén hai algunhas especiais. Por exemplo, se se trata de obras anónimas, seudónimas ou colectivas, o prazo é de 70 anos desde a divulgación da obra. Se son obras publicadas por partes, fascículos, volumes ou entregas, devandito prazo computase por separado para cada elemento. Pero estes prazos de protección non computan desde o día concreto en que se produce o falecemento ou a divulgación da obra: o cómputo comeza desde o 1 de xaneiro do ano seguinte ao falecemento ou divulgación, segundo proceda. Unha vez que se cumpriron estes prazos, a obra pasa a ser de dominio público.

Ao contrario que os dereitos morais, os dereitos patrimoniais, poden transmitirse a terceiros con case total liberdade, pero queda limitada ao dereito ou dereitos cedidos, ás modalidades de explotación expresamente previstas e ao tempo e ámbito territorial que se determinen. En calquera caso, a transmisión dos dereitos de autor debe formalizarse por escrito.

Entidades de xestión de dereitos de autor

- Sociedade Xeral de Autores e Editores (SGAE): Esta entidade de xestión posúe un amplo repertorio que se compón de obras dramáticas, coreográficas, composicións musicais e audiovisuais. A súa misión é rexistrar as creacións que declaran os autores, incluíndoas no seu catálogo, para que cada vez que unha obra se interprete, grave, represente, emita ou proxecte, o autor reciba a compensación que lle corresponda. Da mesma maneira, a SGAE emite licenzas aos usuarios das obras do seu repertorio para a súa explotación comercial, desta maneira posteriormente reparte a recadación entre autores e editores musicais.
- Centro Español de Dereitos Reprográficos (CEDRO): É unha asociación de autores e editores de monografías, publicacións periódicas e outras publicacións, editadas en calquera medio e soporte. Esta entidade xestiona de forma colectiva os dereitos de propiedade intelectual patrimoniais (reproducción, transformación, comunicación pública e distribución). A súa misión é representar e defender os lexítimos intereses dos seus socios, así como a promoción do uso legal das súas obras.
- Asociación Dereitos de Autor de Medios Audiovisuais (DAMA): O obxectivo desta asociación é xestionar os dereitos de autor de guionistas e directores audiovisuais (de cine e televisión) dunha forma independente respecto doutros colectivos como os autores ou produtores.
- Visual, Entidade de Xestión de Artistas Plásticos (VEGAP): Sociedade que xestiona os dereitos de autor dos creadores visuais. No seu catálogo encádranse diferentes tipos de obras: debuxo, collage, cómic, copyart, performances, arte electrónica, debuxo animado, deseño, escultura, fotografía, gravado e outras obras seriadas, humor gráfico, ilustración, infografía, instalacións, intervencións, pintura, videoarte, etc.

Entidades de xestión de dereitos conexos

ENTIDADES DE XESTIÓN DE DEREITOS CONEXOS

- Asociación de Xestión de Dereitos Intelectuais (AGEDI): Xestiona os dereitos de propiedade intelectual dos produtores fonográficos.
- Artistas Intérpretes ou Executantes, Sociedade de Xestión de España (AIE): Defende os dereitos de propiedade intelectual de intérpretes e executantes. Esta sociedade de xestión uniuse con AGEDI para centralizar o cobro, formando un órgano conxunto chamado AGEDI-AIE para a xestión da recadación derivada da comunicación pública de fonogramas, correspondente a produtores e artistas, e do dereito de reprodución instrumental, que corresponde aos produtores.
- AISGE (Artistas Intérpretes Sociedade de Xestión): Xestiona os dereitos de propiedade intelectual de actores, dobladores, bailaríns e directores de escena. Para ser socio desta entidade as actuacións ou interpretacións dos artistas deben ser fixadas nun soporte audiovisual.
- Entidade de Xestión de Dereitos dos Produtores Audiovisuais (EGEDA): Esta entidade céntrase na defensa dos intereses dos produtores audiovisuais. Dentro dos membros de EGEDA inclúense as propias televisións na súa condición de produtoras (en series ou programas de variedades entre outros).

PROTECCIÓN INTERNACIONAL

Na súa orixe o dereito de autor era un dereito de carácter territorial, isto é, cada país aplicábase dentro das súas fronteiras. Pero a medida que se abría o mercado cara ao exterior, fóra deses países, esta lei carecía da efectividade necesaria para seguir cumpríndose. Por este motivo comezaron a asinarse tratados bilaterais, acordos entre dous países establecendo a reciprocidade na protección dos dereitos de autor dos seus nacionais, para máis adiante pasar a tratados multilaterais, moito máis prácticos.

O primeiro tratado internacional sobre a materia foi o Convenio de Berna e asinouse en 1886. A súa revisión máis recente é de 1971, aínda que se introduciron algunhas modificacións en 1979. Do mesmo xeito que os acordos bilaterais, baseábase no principio do “trato nacional”, é dicir, todos os países asinantes comprometíanse a protexer aos nacionais dos outros países coma se fosen seus. Evidentemente, para que non houbera prexudicados, ao haber países que proporcionan unha protección forte fronte a outros máis feble, establecíanse uns mínimos que todos debían cumprir. Aínda que nun principio os países que asinaron este acordo foron moi poucos (7), na actualidade son case 200.

Licenzas de software

- Software Libre ou Free Software : É un software dispoñible para calquera que desexe utilizalo, copialo e distribuílo, xa sexa na súa forma orixinal ou con modificacións, porque o código fonte está dispoñible. Se un programa é libre, pode estar incluído nun sistema operativo. Non se debe confundir software libre con software gratis, porque a liberdade de copiar, modificar e redistribuír, non significa gratuidade. Existen programas gratuítos que non poden ser modificados nin redistribuídos. E hai software libre de pago.
- Copyleft: A posibilidade de modificar e redistribuír o software libre está xeralmente prohibida pola lexislación internacional de *copyright*. As licenzas de software libre fan uso da lexislación de *copyright* para definir claramente as condicións baixo as cales poden realizarse copias, modificacións e redistribucións, co fin de garantir as liberdades dese software. A esta versión de *copyright*, dásele o nome de *copyleft*.
- Open Source: É unha licenza de software que permite que tanto o código fonte como os arquivos binarios sexan modificados e redistribuídos libremente e sen ter que pagar ao autor orixinal. Pero certas licenzas de código aberto poden incorporar algunhas restricións, como manter o nome dos autores e a declaración de dereitos de autor no código, ou permitir só usos persoais ou non comerciais. Todas as licenzas de software libre son consideradas tamén licenzas de código aberto.
- Shareware: É un programa distribuído gratuitamente, pero por tempo limitado ou con algúns recursos restrinxidos. Polo tanto, pode ser redistribuído, pero a súa utilización implica o pago, que permite obter o rexistro do programa ou a versión integral con todos os recursos. Xeralmente, o código fonte non se atopa dispoñible, e por tanto é imposible realizar modificacións. Abarca as licenzas *adware*, *trial* e *demo*.
- Adware: Subprograma que descarga publicidade sobre outro programa principal. Isto ocorre cando un programa ten versións comerciais ou máis avanzadas que necesitan ser compradas para poder ser utilizadas. Pagando pola versión comercial, eses anuncios desaparecen. É unha licenza moi pouco usada.
- Trial: Versión de programa de pago, distribuído gratuitamente con todos os recursos activos, pero por un tempo determinado. Volverá funcionar ao comprar a clave de rexistro e introducila no programa.
- Demo: Versión de demostración, liberada polo autor, que non contén todas as funcións do programa orixinal. É distribuída gratuitamente, e non ten prazo de validez, pero tamén ten poucos recursos e funcións.
- Freeware: O termo *freeware* non posúe unha definición amplamente aceptada, pero é utilizada para programas que permiten a redistribución pero non a modificación, e que inclúen o seu código fonte. Estes programas son gratuítos, pero non son software libre.
- Software Propietario: O Software propietario é aquel cuxa copia, redistribución ou modificación están, nalgunha medida, prohibidos polo seu propietario. Para usar, copiar ou redistribuír, débese solicitar permiso ao propietario ou pagar.
- Software Comercial: O Software comercial é o software desenvolvido por unha empresa co obxectivo de lucrarse coa súa utilización. "Comercial" e "Propietario" non son o mesmo. A maior parte do software comercial é propietario, pero hai software libre que é comercial, e hai software non libre que non é comercial.

Creative Commons I

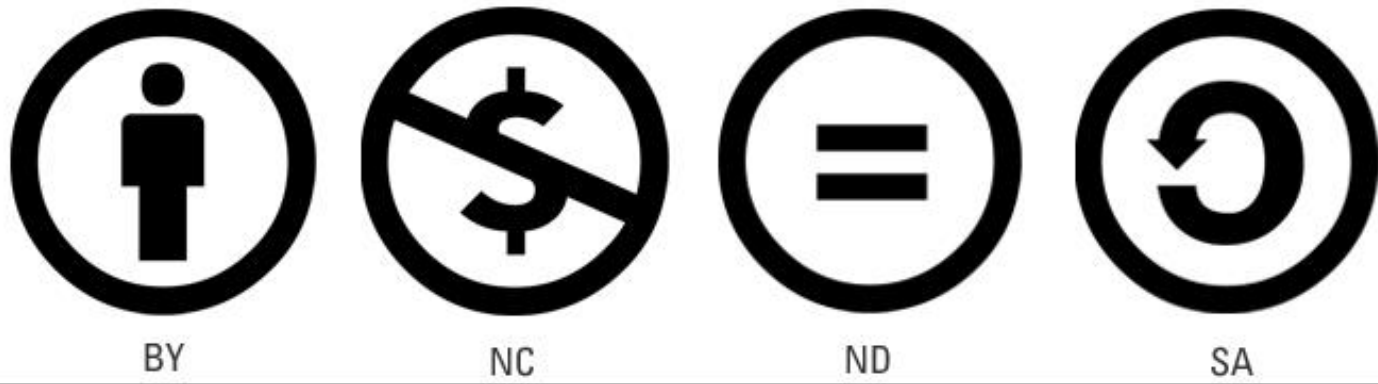

Creative Commons (CC) é unha organización sen ánimo de lucro, que permite usar e compartir tanto a creatividade como o coñecemento a través dunha serie de instrumentos xurídicos de carácter gratuíto, que consisten nun conxunto de “modelos de contratos de licenciamiento” ou licenzas de dereitos de autor (licenzas Creative Commons ou licenzas “CC”) que ofrecen ao autor dunha obra unha forma simple e estandarizada de outorgar permiso ao público en xeral de compartir e usar o seu traballo creativo baixo os termos e condicións da súa elección.

Neste sentido, as licenzas Creative Commons permiten ao autor cambiar facilmente os termos e condicións de dereitos de autor da súa obra de “todos os dereitos reservados” a “algúns dereitos reservados”. Estas licenzas non substitúen aos dereitos de autor, senón que se apoian nestes para permitir modificar os termos e condicións da licenza da súa obra da forma que mellor satisfaga as súas necesidades.

A organización foi fundada en 2001 por Hal Abelson, Eric Eldred e Lawrence Lessig, ex-profesor de dereito da Universidade de Stanford e especialista en ciberdereito. Creative Commons está dirixida por unha xunta directiva e outra de asesoramento técnico. Estas licenzas foron adoptadas por moitos como unha forma que teñen os autores de tomar o control de como queren compartir a súa propiedade intelectual.

Moitas das licenzas, e en particular todas as licenzas orixinais, conceden certos "dereitos básicos" (*baseline rights*), como o dereito a distribuír a obra con *copyright*, sen cargo. Algunhas das licenzas máis novas non conceden estes dereitos. Os termos de cada licenza dependen de catro condicións.

Creative Commons II

Atribución (BY)

O beneficiario da licencia ten o dereito de copiar, distribuir, exhibir e representar a obra e facer obras derivadas sempre e cando recoñeza e cite a obra da forma especificada polo autor ou o licenciante.

Non Comercial (NC)

O beneficiario da licencia ten o dereito de copiar, distribuir, exhibir e representar a obra e facer obras derivadas para fins non comerciais.

Non Derivadas (ND)

O beneficiario da licencia somentes ten o dereito de copiar, distribuir, exhibir e representar copias literais da obra e non ten o dereito de producir obras derivadas.

Compartir Igual (SA)

O beneficiario da licencia ten o dereito de distribuir obras derivadas baixo unha licencia idéntica á licencia que regula a obra orixinal.

Recoñecemento (by): Permítese calquera explotación da obra, incluíndo unha finalidade comercial, así como a creación de obras derivadas, a distribución das cales tamén está permitida sen ningunha restricción.

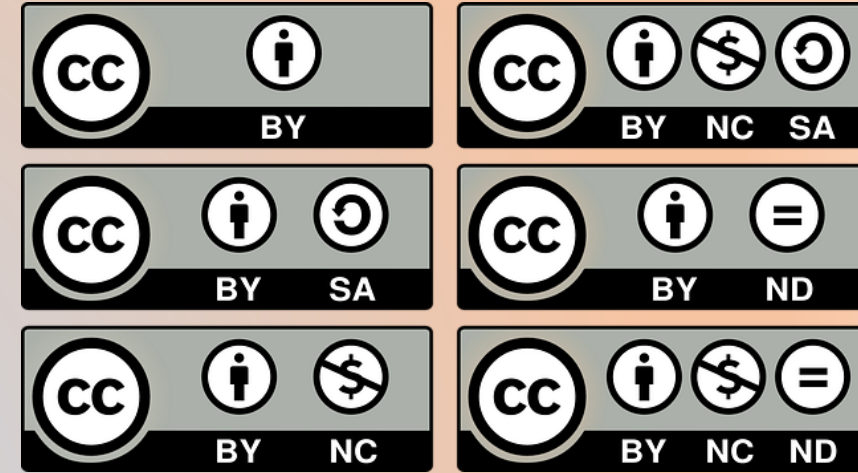
Recoñecemento – NonComercial (by-nc): Permítese a xeración de obras derivadas sempre que non se faga un uso comercial. Tampouco se pode utilizar a obra orixinal con fins comerciais.

Recoñecemento – NonComercial – CompartirIguual (by-nc-sa): Non se permite un uso comercial da obra orixinal nin das posibles obras derivadas, a distribución das cales debe facerse cunha licencia igual á que regula a obra orixinal.

Recoñecemento – NonComercial – SenObraDerivada (by-nc-nd): Non se permite un uso comercial da obra orixinal nin a xeración de obras derivadas.

Recoñecemento – CompartirIguual (by-sa): Permítese o uso comercial da obra e das posibles obras derivadas, a distribución das cales debe facerse cunha licencia igual á que regula a obra orixinal.

Recoñecemento – SenObraDerivada (by-nd): Permítese o uso comercial da obra pero non a xeración de obras derivadas.

Creative Commons III

Redes P2P

Unha rede peer-to-peer ou rede entre iguais (P2P, polas súas siglas en inglés) é unha rede de computadores na que todos ou algúns aspectos funcionan sen clientes nin servidores fixos, senón unha serie de nodos que se comportan como iguais entre si. É dicir, actúan simultaneamente como clientes e servidores respecto dos demais nodos da rede. As redes P2P permiten o intercambio directo de información, en calquera formato, entre os computadores interconectados. Normalmente este tipo de redes se implementan como redes superpostas construídas no Nivel de Aplicación de redes públicas como Internet.

O feito de que sirvan para compartir e intercambiar información de forma directa entre dous ou máis usuarios, propiciou que parte dos usuarios o utilicen para intercambiar arquivos cuxo contido está suxeito ás leis de *copyright*, o que xerou unha gran polémica entre defensores e detractores destes sistemas.

As redes peer-to-peer aproveitan, administran e optimizan o uso do ancho de banda dos demais usuarios da rede por medio da conectividade entre os mesmos, e obteñen así máis rendemento nas conexións e transferencias que con algúns métodos centralizados convencionais, onde unha cantidade relativamente pequena de servidores prové o total do ancho de banda e recursos compartidos.

Ditas redes son útiles para diversos propósitos. A miúdo úsanse para compartir arquivos de calquera tipo (por exemplo, audio, vídeo ou software). Este tipo de rede tamén adoita usarse en telefonía VoIP para facer máis eficiente a transmisión de datos en tempo real.

En maio de 1999, xa con millóns de persoas en Internet, Shawn Fanning introduciu a aplicación para compartir música e arquivos chamada Napster. Napster foi o comezo das redes peer-to-peer, como as coñecemos hoxe en día, onde "os usuarios que participan establecen unha rede virtual, totalmente independente da rede física, sen ter que obedecer a calquera autoridade administrativa ou restricións". Algúns exemplos de redes P2P:

- Intercambio e procura de ficheiros. Quizais sexa a aplicación máis estendida deste tipo de redes.
- Sistemas de ficheiros distribuídos.
- Sistemas para proporcionar certo grao de anonimato.
- Sistemas de telefonía por Internet.
- A partir do ano 2006, cada vez máis compañías europeas e norteamericanas empezaron a ver o P2P como unha alternativa á distribución convencional de películas e programas de televisión, e ofrecen parte dos seus contidos a través destas tecnoloxías.
- Cálculos científicos que procesen enormes bases de datos, como a computación distribuída.
- Moedas virtuais para transaccións entre partes.